

***Suvestinė redakcija nuo 2003-05-16 iki 2003-09-03***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [76-3274](#), i. k. 1022230ISAK00000097*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO**

**Į S A K Y M A S**

**DĖL REIKALAVIMŲ STACIONARIOMS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOMS IR  
ASMENŲ NUKREIPIMO Į STACIONARIAS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGAS  
TVARKOS PATVIRTINIMO**

2002 m. liepos 9 d. Nr. 97  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [104-2367](#); 1997, Nr. [66-1604](#); 2002, Nr. [43-1603](#)) 6 straipsnio 2 dalies 3 punktu:

1. Tvirtinu pridedamus:

1.1. Reikalavimus stacionarioms socialinės globos įstaigoms;

1.2. Asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas tvarką.

2. Nustatau, kad šio įsakymo 1.1 punkte nurodyti reikalavimai yra privalomi iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamoms stacionarioms socialinės globos įstaigoms ir rekomenduojami nevyriausybinių organizacijų, religinių bendrijų ir bendruomenių įsteigtoms stacionarioms socialinės globos įstaigoms.

*Punkto pakeitimai:*

*Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79*

3. Pripažįstu netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. vasario 23 d. įsakymą Nr. 20 „Dėl Bendrųjų reikalavimų stacionarioms socialinės globos įstaigoms patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [28-818](#); 2000, Nr. [24-628](#); 2002, Nr. [1-7](#)).

4. Nustatau, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

## REIKALAVIMAI STACIONARIOMS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOMS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimų stacionarioms socialinės globos įstaigoms (toliau – reikalavimai įstaigoms) tikslas yra nustatyti minimalius reikalavimus, kuriais vadovaujantis stacionariose socialinės globos įstaigose būtų organizuojama veikla.

2. Reikalavimai įstaigoms reglamentuoja stacionarių socialinės globos įstaigų (toliau – globos įstaiga) darbo organizavimą, personalo normatyvus, apibrėžia teikiamas paslaugas, gyventojų teises bei pareigas, reikalavimus globos įstaigų pastatams ir aplinkai, priėmimą bei išvykimą iš šių įstaigų, apgyvendinamų asmenų kontingentą.

3. Reikalavimai įstaigoms taikomi šioms globos įstaigoms: senų žmonių, vaikų su proto negalia, vaikų ir jaunimo su proto negalia, suaugusiųjų su proto negalia.

### II. DARBO ORGANIZAVIMAS

4. Globos įstaiga savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, steigėjo patvirtintais globos įstaigos nuostatais (įstatais) bei šiais reikalavimais įstaigoms.

5. Įstaiga privalo turėti šiuos dokumentus:

5.1. įstaigos registravimo pažymėjimą;

5.2. įstaigos veiklos nuostatus (įstatus);

5.3. patvirtintą įstaigos etatų sąrašą;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.4. vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams (apibrėžiančias darbuotojų teises ir pareigas);

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.5. vidaus viešai skelbiamas tvarkos taisyklės gyventojams (apibrėžiančias gyvenimo ir elgesio normas, gyventojų teises ir pareigas, laikino išvykimo tvarką, gyventojų lankymo tvarką ir pan.);

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.6. visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą – higienos pasą, liudijantį, jog patalpos atitinka sanitarinius-higienos reikalavimus;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.7. steigėjo patvirtintą teikiamų paslaugų sąrašą;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.8. metinį įstaigos veiklos planą;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.9. gyventojų asmens bylas (visi su asmeniu susiję dokumentai ir informacija, individualūs gyventojų globos planai);

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.10. įstaigos sudaromas gyventojų asmens sveikatos bylas;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

5.11. nesavarankiškų (neveiksnių, ribotai veiksnų ar kitų, negalinčių savarankiškai disponuoti pinigais) gyventojų asmeninių pinigų apskaitos bylas.

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

6. Kiekviena įstaiga kalendorinių metų pabaigoje turi parengti metinės veiklos ataskaitą.

7. Globos įstaiga turi sudaryti sąlygas veikti Gyventojų tarybai, kuri yra patariamasis globos įstaigos administracijos organas. Gyventojų taryba turi turėti bendrame gyventojų susirinkime priimtus tarybos veiklos nuostatus. Gyventojų tarybos nuostatus tvirtina įstaigos vadovas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

### **III. REIKALAVIMAI PERSONALUI**

8. Etatų skaičius globos įstaigose nustatomas priklausomai nuo įstaigos tipo, pavaldumo, gyventojų skaičiaus, jų amžiaus ir negalios pobūdžio:

8.1. apskričių pavaldumo vaikų su proto negalia (nuo 4 iki 21 metų) bei vaikų ir jaunimo su proto negalia (nuo 4 iki 29 metų) globos įstaigose personalo ir gyventojų santykis turi būti nuo 0,8 iki 1 etato vienam gyventojui;

8.2. apskričių pavaldumo senų žmonių bei suaugusiųjų su proto negalia globos įstaigose personalo ir gyventojų santykis turi būti nuo 0,45 iki 0,65 etato vienam gyventojui;

8.3. kito pavaldumo (savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų ir kitose) senų žmonių globos įstaigose personalo ir gyventojų santykis turi būti ne mažesnis kaip 0,3 etato vienam gyventojui;

8.4. jei kito pavaldumo globos įstaigos pagal tipą, gyventojų amžių bei negalios pobūdį atitinka apskrities pavaldumo įstaigas, jose etatų skaičius nustatomas pagal reikalavimų įstaigoms 8.1 ar 8.2 punktų nuostatus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

9. Globos įstaigose personalas skirstomas: tiesiogiai su gyventojais dirbantis ir netiesiogiai su gyventojais dirbantis (administracinis, ūkinis).

10. Tiesiogiai su gyventojais dirbančio ir netiesiogiai su gyventojais dirbančio personalo santykis turi būti toks, kad garantuotų efektyvų globos įstaigos veiklos organizavimą ir teikiamų paslaugų kokybę:

10.1. vaikų su proto negalia bei vaikų ir jaunimo su proto negalia globos įstaigose tiesiogiai su gyventojais dirbančio personalo turi būti ne mažiau kaip 70 proc. viso įstaigos personalo;

10.2. suaugusiųjų su proto negalia ir senų žmonių globos įstaigose tiesiogiai su gyventojais dirbančio personalo turi būti ne mažiau kaip 60 proc. viso įstaigos personalo.

11. Darbuotojai privalo turėti reikiamą išsimokslinimą, kvalifikaciją ar licenciją užimamoms pareigoms atlikti.

12. Kiekvienam darbuotojui turi būti parengtas pareigybės aprašymas. Globos įstaigos vadovas turi sudaryti sąlygas darbuotojams tobulinti savo kvalifikaciją.

### **IV. TEIKIAMOS PASLAUGOS**

13. Globos įstaigos gyventojams turi būti teikiamos būsto, maitinimo, buitinės, asmens higienos, socialinio darbo, bendravimo ir konsultavimo paslaugos:

13.1. Būstas:

13.1.1. kiekvienam gyventojui miegamuosiuose kambariuose turi būti pagrindiniai baldai: lova, spintelė, kėdė, o spinta ir stalas – keliems asmenims. Gyventojas kambaryje gali turėti savo asmeninių baldų ar kitų daiktų;

13.1.2. minimalus bendras gyvenamasis plotas vienam globos įstaigos gyventojui turi būti: suaugusiam ne mažesnis kaip 9 m<sup>2</sup>, vaikui ne mažesnis kaip 11 m<sup>2</sup>. Bendrą gyvenamąjį plotą sudaro: miegamųjų ir užsiėmimo kambarių, gyventojų maldos kambarių, koridorių, holų, vestibulių bei rūkomųjų patalpų plotai. Iš to skaičiaus minimalus miegamojo kambario plotas vienam globos įstaigos gyventojui turi būti ne mažesnis kaip 5 m<sup>2</sup>; jeigu asmeniui skiriamas didesnis nei 8 m<sup>2</sup> miegamojo kambario plotas, iš jo gali būti imamas papildomas mokestis. Viename kambaryje gali gyventi ne daugiau kaip 6 gyventojai; naujai steigiamose globos įstaigose viename kambaryje gali gyventi ne daugiau kaip 4 gyventojai;

13.1.3. miegoti gyventojams koridoriuose ar kitose tam nepritaikytose patalpose dėl vietų stokos miegamuosiuose draudžiama;

13.1.4. prausyklos turi būti atskiros vyrams ir moterims. Jose turi būti: 10-čiai gyventojų įrengtas ne mažiau kaip vienas praustuvas, rankšluosčių kabyklos, veidrodžiai, lentynėlės pasidėti asmeniniams higienos reikmenims, muilas ir elektrinis rankų džiovintuvas arba vienkartinės servetėlės;

13.1.5. globos įstaigoje 15 gyventojų turi būti įrengta ne mažiau kaip viena vonia arba dušas. Pirčių, vonių ir dušų patalpose turi būti įrengta pastovi arba kitokia papildoma kompensacinė įranga;

13.1.6. tualetai turi būti atskiri vyrams ir moterims. Juose turi būti: įrengtos atskiros ir gerai vėdinamos kabinos; 10-čiai gyventojų įrengtas ne mažiau kaip vienas klozetas; įrengtos specialios kabinos asmenims su fizine negalia; prieškambaryje, tualete ar gretimose patalpose – praustuvas, šiltas ir šaltas vanduo, muilas, rankų džiovintuvas arba vienkartinės servetėlės.

13.2. Maitinimas:

13.2.1. globos įstaigoje maitinimas turi būti organizuojamas ne rečiau kaip 4 kartus per dieną;

13.2.2. paros maisto racionas turi suteikti reikiamą maisto medžiagų ir energijos kiekį, patenkinantį gyventojų fiziologinius poreikius bei atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas;

13.2.3. pagal poreikį ir esant medikų rekomendacijoms turi būti organizuojama dietinė mityba.

13.3. Buitinės ir asmens higienos paslaugos:

13.3.1. globos įstaiga turi organizuoti gyventojų drabužių bei patalynės skalbimą, drabužių taisymą. Gyventojams, kurie dėl negalios negali patys tvarkyti gyvenamųjų kambarių, šiuos darbus atlikti turi padėti įstaigos darbuotojai;

13.3.2. globos įstaiga kiekvienam gyventojui turi sudaryti sąlygas rūpintis asmens higiena, išsimaudyti ne rečiau kaip kartą per 7 dienas. Negalintys savimi pasirūpinti gyventojai kiekvieną dieną turi būti apiprausiami;

13.3.3. dalį buitinių paslaugų globos įstaiga gali pirkti iš kitų juridinių ar fizinių asmenų (skalbyklų, siuvyklų ir kt.).

13.4. Socialinio darbo, bendravimo ir konsultavimo paslaugos:

13.4.1. globos įstaigoje turi būti dirbamas individualus socialinis darbas su gyventoju. Socialinis darbas organizuojamas pagal individualius gyventojų globos planus, kuriuos, derinant su sveikatos priežiūros, laisvalaikio, užimtumo, darbo terapijos, ugdymo ir socialinės reabilitacijos paslaugų teikėjais, sudaro globos įstaigos socialinis darbuotojas;

13.4.2. globos įstaiga gyventojams turi padėti tvarkyti asmeninius reikalus už įstaigos ribų, ginti jų teises ir teisėtus interesus, sudaryti sąlygas gauti reikiamą informaciją, konsultuotis su įvairiais globos įstaigos bei kitų institucijų specialistais.

14. Paslaugų pagalba turi būti siekiama maksimalios žmonių integracijos į bendruomenę. Žmonių su proto negalia globos įstaigose turi būti organizuojamos socialinės reabilitacijos paslaugos.

15. Vaikų su proto negalia, vaikų ir jaunimo su proto negalia globos įstaigose turi būti organizuojamas ugdymas, vystomi jų socialiniai įgūdžiai. Šios paslaugos organizuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais ugdymą.

16. Globos įstaigose gali būti teikiamos kitos paslaugos, numatytos Socialinių paslaugų kataloge, patvirtintame socialinės apsaugos ir darbo ministro.

17. Socialinio darbo, bendravimo ir konsultavimo, laisvalaikio, užimtumo, darbo terapijos, socialinės reabilitacijos paslaugas teikia socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai kartu su kitų sričių specialistais (psichologais, užimtumo specialistais ir kt.).

18. Globos įstaiga pagal gyventojų poreikius turi teikti slaugos paslaugas, organizuoti medikų konsultacijas bei kitas sveikatos priežiūros paslaugas, esant būtinybei gyventojus hospitalizuoti. Organizuodama sveikatos priežiūros paslaugas globos įstaiga gali naudotis sveikatos priežiūros įstaigų įvairių specializacijų gydytojų (psichiatrų, bendrosios praktikos bei kitų specialistų) paslaugomis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

## **V. GYVENTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

19. Gyventojai turi teisę įvairiais klausimais kreiptis į įstaigos administraciją. Globos įstaigoje turi būti nustatyta skundų, prašymų pateikimo procedūra, padedanti daugumą iškilusių problemų spręsti įstaigoje. Raštu pateikti skundai ir prašymai turi būti registruojami atskirame žurnale. Administracija privalo išsiaiškinti skundo pagrįstumą, jei reikia, imtis priemonių. Apie tyrimo rezultatus turi būti informuotas pareiškėjas.

20. Globos įstaigos darbuotojai turi užtikrinti gyventojų teisę kreiptis įvairiais klausimais į įstaigos steigėją, kontrolės bei kitas institucijas ir įstaigas.

21. Gyventojams turi būti sudaryta galimybė saugiai laikyti asmeninius daiktus, pinigus, gyventojas turi turėti privačią erdvę (jei gydytojų rekomendacijos nenumato kitaip). Kiekvienas darbuotojas, prieš įeidamas į gyventojų kambarį, privalo pasibelsti į duris.

22. Nesavarankiškų gyventojų pinigams ir kitoms vertybėms tvarkyti globos įstaigos vadovas turi sudaryti komisiją, kuri užtikrintų teisingą pinigų ir kitų vertybių saugojimą, naudojimą ir apskaitą (jei asmuo veiksnius, bet negali savarankiškai disponuoti pinigais, reikalingas jo sutikimas).

23. Gyventojas turi teisę susipažinti su visa su jo asmeniu susijusia dokumentacija, esančia globos įstaigoje.

23<sup>1</sup>. Gyventojas turi teisę dalyvauti svarstant jo poelgi, pasiaiškinti ir susipažinti su visais svarstymo dokumentais. Draudžiama priimti sprendimą ir paskirti nuobaudą gyventojui nežinant ir jam nedalyvavus svarstyme.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

23<sup>2</sup>. Gyventojai privalo laikytis vidaus tvarkos taisyklių, gerbti kitų įstaigos gyventojų ir darbuotojų teises.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

## **VI. REIKALAVIMAI GLOBOS ĮSTAIGOS PASTATAMS IR APLINKAI**

24. Globos įstaigos turi būti įsteigtos specialiai šiam tikslui pastatytuose, pritaikytuose ar rekonstruotuose pastatuose. Projektuojamos patalpos turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančias statybos projektavimo normas. Patalpos turi atitikti technines, sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus. Patalpų ir globos namų aplinka turi būti įrengta ir pritaikyta žmonėms su fizine negalia.

25. Globos įstaiga turi turėti įrangą, kompensacinę ir pagalbinę techniką, reikalingą gyventojams su negalia kiek galima savarankiškiau apsitarnauti.

26. Globos įstaiga turi rūpintis sukūrimu gyvenimo sąlygų, kiek galima artimesnių namų aplinkai.

27. Patalpos rūkymui globos įstaigoje gyvenantiems pilnamečiams gyventojams turi atitikti keliamus padidintos apsaugos nuo gaisro reikalavimus, turi būti gerai vėdinamos. Šiose patalpose negali būti greitai užsiliepsnojančių daiktų ir baldų, būtinos peleninės ir šiukšlių dėžės, atsparios ugniai.

28. Globos įstaigose turi būti įrengti poilsio ar svečių kambariai, kuriuose, pageidautina, kad būtų televizoriai, radijas, laikraščiai, žurnalai, stalo žaidimai.

29. Vaikų su proto negalia globos įstaigose turi būti vaikų žaidimų kambariai, kambariai mokomiesiems užsiėmimams organizuoti.

30. Vaikų, vaikų bei jaunimo, suaugusiųjų su proto negalia globos įstaigose turi būti sporto salė ar kita sporto reikmėms pritaikyta patalpa. Šių įstaigų teritorijose turi būti įrengtos sporto aikštelės.

31. Jei gyvenvietėje arti globos įstaigos nėra taksofono, jis, esant galimybei, turi būti įrengtas pačioje įstaigoje ar jos teritorijoje.

32. Atsižvelgiant į esamas galimybes, globos įstaigoje gali būti įrengtos ir kitos patalpos gyventojų poreikiams tenkinti (bibliotekos, skaityklos, gyventojų maldos kambariai ir kt.).

## **VII. GLOBOS ĮSTAIGŲ KONTINGENTAS, GYVENTOJŲ PRIĖMIMAS Į GLOBOS ĮSTAIGAS IR IŠVYKIMAS IŠ JŲ**

33. Apskrities pavaldumo globos įstaigos vaikams (4–21 m.) bei vaikams ir jaunimui (4–29 m.) su proto negalia skirtos gyventi vaikams, jaunimui, kurie dėl proto negalios negali gyventi savo namuose, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis ir kuriems būtina nuolatinė priežiūra. Šiose globos įstaigose apgyvendinami vaikai invalidai (gilus, sunkus ir vidutinis protinis atsilikimas) ar asmenys, kurie dėl proto negalios turi I ar II invalidumo grupę.

34. Apskrities pavaldumo globos įstaigos žmonėms su proto negalia skirtos gyventi suaugusiems žmonėms, kurie dėl proto negalios negali gyventi savarankiškai, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis ir kuriems būtina nuolatinė priežiūra. Šiose globos įstaigose apgyvendinami asmenys, kurie dėl proto negalios turi I ar II invalidumo grupę.

35. Apskrities pavaldumo senų žmonių globos įstaigos skirtos gyventi I invalidumo grupę turintiems pensinio amžiaus žmonėms (75 metų ir vyresniems invalidumo grupė nebūtina), kuriems reikalinga globa ir slauga bei kurie dėl negalios negali gyventi savarankiškai, o jų vaikai dėl objektyvių priežasčių negali jų prižiūrėti. Šiose globos įstaigose gali būti apgyvendinami asmenys su sunkia fizine negalia (turintys I invalidumo grupę) nuo 18 metų, kuriems būtina nuolatinė priežiūra.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

36. Į visų tipų globos įstaigas negali būti priimami asmenys su šiomis kontraindikacijomis (jeigu įstaigos nuostatai nenumato kitaip):

36.1. kuriems reikalinga būtinoji psichiatrinė pagalba;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

- 36.2. ūmiais infekciniais bei somatiniais susirgimais;
- 36.3. aktyviąja tuberkulioze;
- 36.4. odos infekcinėmis ligomis;
- 36.5. lytiškai plintančiais susirgimais;
- 36.6. sergantys AIDS;
- 36.7. lėtiniu alkoholizmu ar narkomanija.
- 37. Globos įstaigoje apgyvendinami asmenys tik pagal steigėjo nukreipimą.
- 38. Globos įstaigoje apgyvendinami tie asmenys, kurie pagal negalios rūšį ir laipsnį, amžių bei kitus kriterijus atitinka jos profilį.
- 39. Priimant į globos įstaigą suaugusiuosius pateikiami šie dokumentai:
  - 39.1. asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas (pasas ar asmens tapatybės kortelė);
  - 39.2. steigėjo nukreipimas;
  - 39.3. savivaldybės komisijos surinkti dokumentai, jos išvados bei rekomendacijos (pagal Asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas tvarką);
  - 39.4. socialinio draudimo pažymėjimas (jei turi);
  - 39.5. esant būtinybei, steigėjas gali pareikalauti papildomų dokumentų.
- 40. Priimant į globos įstaigą vaikus pateikiami šie dokumentai:
  - 40.1. vaiko asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas (gimimo liudijimas, pasas ar asmens tapatybės kortelė);
  - 40.2. steigėjo nukreipimas;
  - 40.3. 2 nuotraukos 3x4;
  - 40.4. savivaldybės komisijos surinkti dokumentai, jos išvados bei rekomendacijos (pagal Asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas tvarką);
  - 40.5. profilaktinių skiepijų forma Nr. 063;
  - 40.6. vaiko vystymosi istorija;
  - 40.7. esant būtinybei, steigėjas gali pareikalauti papildomų dokumentų.
- 41. Priimant veiksnų asmenį į globos įstaigą sudaroma dvišalė sutartis tarp asmens ir globos įstaigos administracijos (jos įgalioto asmens). Sutartyje turi būti numatytos gyvenimo sąlygos, šalių teisės ir pareigos, paslaugų apmokėjimo sąlygos ir tvarka.
- 42. Globos įstaiga, savivaldybė ir globos įstaigos steigėjas gali sudaryti sutartį dėl bendradarbiavimo, kurioje numatoma tvarka, veiksmai ir atsakomybė dėl globos įstaigos gyventojų gyvenimo sąlygų, aptarnavimo, socialinių, sveikatos priežiūros, ugdymo ir kitų paslaugų.
- 43. Naujai atvykusiam gyventojui globos įstaiga turi suteikti išsamią informaciją apie globos įstaigos veiklą, paslaugas, gyventojų teises, atsakomybę bei pareigas, supažindinti su vidaus tvarkos taisyklėmis.
- 44. Gyventojas iš globos įstaigos gali išvykti laikinai (iki 3 mėn. per metus) ar visam laikui, jei jis yra veiksnus ir pats to nori. Jei asmuo išvyksta ilgiau nei 3 dienoms, išvykimo terminas ir sąlygos įforminamos raštu.
- 45. Išleidžiant gyventoją, turi būti įsitikinta, kad asmeniui bus užtikrintos paslaugos bendruomenėje, jis turės tinkamas gyvenimo sąlygas ir galės gyventi savarankiškai.
- 46. Gyventojas, išvykęs iš įstaigos ilgesniam nei trijų dienų laikotarpiui, kad išsaugotų vietą, moka 30 proc. nustatyto mokesčio už pragyvenimą globos įstaigoje. Už tris pirmąsias dienas gyventojas moka visą nustatytą mokestį.
- 47. Neveiksnus ar ribotai veiksnus gyventojas visam laikui išvykti gali tik pas teismo paskirtą globėją ar rūpintoją.
- 48. Veiksnus gyventojas, nuolat nesilaikantis Vidaus tvarkos taisyklių reikalavimų, gali būti pašalinamas iš globos įstaigos:
  - 48.1. šiai procedūrai atlikti steigėjas sudaro komisiją, į kurią turi būti įtraukti globos įstaigos steigėjo, globos įstaigos, savivaldybės, nustačiusios asmens poreikį socialinėms paslaugoms, administracijos bei globos įstaigos gyventojų tarybos (jeigu taryba veikia) atstovai;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, *Žin.*, 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

48.2. pagrindas inicijuoti pašalinimą – ne mažiau kaip 3 per 6 mėnesius raštu įforminti ir globos įstaigoje užregistruoti grubūs Vidaus tvarkos taisyklių pažeidimai ar gyvenamosios vietos teisėsaugos įstaigoje registruoti asmens nusižengimai; svarstant pašalinimo iš įstaigos klausimą, turi dalyvauti pats gyventojas;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

48.3. jei nusprendžiama pašalinti globos įstaigos, finansuojamos iš valstybės biudžeto, gyventoją, turi būti informuotas Socialinių įstaigų priežiūros ir audito departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuris gali įvertinti gyventojų pašalinimo pagrįstumą. Ginčai, kilę dėl pašalinimo iš globos įstaigos, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

---

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir  
darbo ministro  
2002 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 97  
(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir  
darbo ministro  
2003 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-79  
redakcija)

## **ASMENŲ NUKREIPIMO Į STACIONARIAS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGAS TVARKA**

### **I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas tvarka (toliau – nukreipimo tvarka) reglamentuoja socialinės globos reikalingų asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas (toliau – globos įstaiga) procedūrą, dokumentų, reikalingų apgyvendinant asmenį globos įstaigoje, sutvarkymą.
2. Nukreipimo tvarka taikoma apgyvendinant asmenis šiose globos įstaigose: vaikų su proto negalia, vaikų ir jaunimo su proto negalia, suaugusiųjų su proto negalia ir senų žmonių globos įstaigose (iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamose globos įstaigose ar globos įstaigose, kurios su savivaldybe yra sudariusios sutartis dėl socialinių paslaugų teikimo).
3. Šios tvarkos privalo laikytis asmenys, norintys apsigyventi globos įstaigoje, jų globėjai, rūpintojai, tėvai, globos įstaigos ir jų steigėjai, savivaldybių administracijos ir kitos įstaigos, susijusios su asmenų nukreipimu ir apgyvendinimu globos įstaigose.

### **II. NUKREIPIMAS Į STACIONARIAS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGAS**

4. Į globos įstaigas nukreipiami asmenys, kuriems nebegalima socialinių paslaugų teikti jų namuose ar nestacionariose globos įstaigose arba tos paslaugos yra neefektyvios.
5. Asmuo (jo globėjas, rūpintojas, tėvai), pageidaujantis apsigyventi ar apgyvendinti kitą asmenį globos įstaigoje, raštu kreipiasi į savo (asmens, pageidaujančio apsigyventi globos įstaigoje) gyvenamosios vietos savivaldybės socialinės paramos skyrių (seniūniją).
6. Asmens poreikis apsigyventi globos įstaigoje vertinamas atsižvelgiant į asmens savarankiškumą, amžių, sveikatos būklę, specialiuosius poreikius, šeimos ar artimųjų galimybes pasirūpinti juo. Už asmenų poreikio socialinėms paslaugoms nustatymą ir tikslingumo apgyvendinti asmenį globos įstaigoje įvertinimą atsakinga savivaldybės, kurios teritorijoje gyvena asmuo, administracija.
7. Sprendimą dėl paslaugų asmeniui skyrimo iš valstybės biudžeto finansuojamoje globos įstaigoje priima savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija, į kurios sudėtį įeina socialiniai darbuotojai, asmens sveikatos priežiūros specialistai, globos įstaigos steigėjo atstovai. Sprendimą dėl paslaugų asmeniui skyrimo iš savivaldybės biudžeto finansuojamoje globos įstaigoje priima savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas asmuo) arba jo sudaryta komisija. Su sprendimu pareiškėjas turi būti supažindintas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo pateikimo dienos.
8. Dėl paslaugų skyrimo turi būti pateikti šie dokumentai (pažymėta „\*“):

| Eil. Nr. | Dokumentas | Senų žmonių globos namai | Globos namai suaugusiems su proto negalia | Globos namai vaikams bei jaunimui su proto negalia |
|----------|------------|--------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|          |            |                          |                                           |                                                    |

|    |                                                                           |   |   |               |
|----|---------------------------------------------------------------------------|---|---|---------------|
| 1. | Prašymas (asmens, jo globėjo, rūpintojo, tėvų)                            | * | * | *             |
| 2. | Pensininko pažymėjimas                                                    | * |   |               |
| 3. | Invalido pažymėjimas                                                      | * | * | *             |
| 4. | Pasas arba asmens tapatybės kortelė, gimimo liudijimas (vaikui)           | * | * | *             |
| 5. | Medicininės socialinės ekspertizės komisijos (MSEK) pažyma dėl invalidumo | * | * | * (nuo 16 m.) |
| 6. | Medicininės apskaitos dokumento f. 027/Y                                  | * | * | *             |
| 7. | Pedagoginio-psichologinio centro išvados                                  |   |   | *             |
| 8. | Vaikų teisių apsaugos tarnybos pažyma                                     |   |   | *             |
| 9. | Buities tyrimo aktas                                                      | * | * | *             |

**Pastaba.** Apgyvendinant asmenį ne iš valstybės biudžeto finansuojamoje senų žmonių globos įstaigoje (savivaldybės, nevyriausybines organizacijos ar kitoje) invalido pažymėjimas bei MSEK pažyma neprivalomi.

9. Komisijai priėmus sprendimą apgyvendinti asmenį iš valstybės biudžeto finansuojamoje globos įstaigoje, dokumentai (išvardyti 8 punkte) perduodami steigėjui. Jeigu globos įstaigoje yra laisvų vietų, steigėjas išduoda asmeniui nukreipimą. Nukreipime nurodoma informacija apie apsigyvenimo globos įstaigoje sąlygas. Išduotas nukreipimas galioja 1 mėnesį. Tais atvejais, kai globos įstaigoje vietos nėra, pareiškėjai pagal dokumentų gavimo datą įrašomi į steigėjo sudaromą asmenų, pageidaujančių apsigyventi globos įstaigoje, eilę. Nukreipimai į globos įstaigas, finansuojamas iš savivaldybės biudžeto, išduodami bei asmenų, pageidaujančių apsigyventi globos įstaigoje, eilę sudaroma savivaldybės nustatyta tvarka. Asmuo gali būti įrašytas tik į vieną eilę paslaugoms globos įstaigoje gauti.

10. Turėdamas informacijos, kad komisijos sprendimas dėl asmens apgyvendinimo iš valstybės biudžeto finansuojamoje įstaigoje yra neobjektyvus, globos įstaigos steigėjas turi teisę neišduoti nukreipimo.

11. Asmenų, pageidaujančių apsigyventi iš valstybės biudžeto finansuojamoje globos įstaigoje, eilių sudarymo tvarką kontroliuoja ir gyventojų skundus dėl asmenų nukreipimo į stacionarias globos įstaigas tvarkos nagrinėja Socialinių įstaigų priežiūros ir audito departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-79](#), 2003-05-12, Žin., 2003, Nr. 48-2141 (2003-05-15), i. k. 1032230ISAK000A1-79

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. liepos 9 d. įsakymo Nr. 97 "Dėl Reikalavimų stacionarioms socialinės globos įstaigoms ir Asmenų nukreipimo į stacionarias socialinės globos įstaigas tvarkos patvirtinimo" pakeitimo